

Juni 2025

Netflix remissvar “Publiken i fokus - reformer för ett starkare filmland” SOU 2025:24

Inledande kommentarer

Netflix tackar för möjligheten att yttra sig över filmutredningen *Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland*. Vi uppskattar utredningens omfattande analys av situationen i branschen.

Netflix har ett stort engagemang i den svenska film- och tv-branschen. Vi vill understryka vikten av att säkerställa en miljö där svensk talang växer och har möjlighet att berätta svenska historier, samt där högkvalitativa produktioner kan locka investeringar. Sedan 2019, då Netflix första svenska titel *Störst av allt* lanserades, har ett stort antal serier och filmer i olika genrer lanserats. Dessa titlar har producerats i samarbete med oberoende produktionsbolag som SF Studios, B-Reel, FLX och Asp Varhos. Netflix nordiska kontor i Stockholm sysselsätter cirka 60 huvudsakligen svenska och nordiska medarbetare med bakgrund från olika delar av den audiovisuella industrin.

Vi är glada över att kunna spela en konstruktiv roll i branschen samt bidra till de föreslagna filmpolitiska målen – så som de beskrivs i utredningen, eftersom vi:

- 1) **investerar i ett brett utbud av högkvalitativa filmer och serier.** Netflix är en del av Sveriges dynamiska film- och tv-bransch, och har under de senaste åren investerat flera hundra miljoner kronor i högkvalitativa svenska berättelser. Tack vare nära samarbeten med svenska producenter, regissörer och manusförfattare kan vi erbjuda våra medlemmar ett brett urval av svenska berättelser – exempelvis *Helikopterrånet*, *Young Royals*, *I dina händer*, filmerna *Släpp taget*, *Strul* och *Ute och cyklar*, samt två säsonger av *Love is Blind*. Vi ser fram emot att lansera ännu fler svenska Netflix-produktioner, däribland *Skiftet*, *Halva Malmö består av killar som dumpat mig*, *The Swedish Connection* och *Trustor*.
- 2) **gör dessa tillgängliga för en bred publik i hela Sverige.** Med streaming är det enklare än någonsin att ta del av fantastiska berättelser. Netflix tillgängliggör både nya och äldre serier och filmer, och ser ett stort intresse för svenska titlar – både från den svenska och den internationella publiken. Netflix delar utredningens analys att svenska titlar går mycket bra på strömningstjänster. Det är inte bara de allra senaste svenska Netflix-produktionerna som når en stor publik, utan även filmer som tidigare har gått på bio. Under 2024 kom över 25 svenska titlar upp på topp 10-listan i Sverige, varav hälften har varit licensierade, det vill säga där Netflix har köpt en visningsrätt till till exempel en film som har haft premiär på biograf.¹
- 3) **bidrar till att främja en positiv bild av svensk kultur och kreativitet internationellt.** Produktioner spelas in på olika platser runt om i landet – från Vittangi i Lappland, där den samiska filmen *Stöld* spelades in, till Lund i Skåne, där *En helt vanlig familj* filmades. Detta skapar en möjlighet att visa upp Sverige, dess kultur, natur, städer och landmärken och inspirera till samtal om Sverige bland

¹ Tillgängligt på [Top10](#) eller [Engagement Report](#).

Netflix över 300 miljoner medlemmar i 190 länder. Det ger också svenska skapare och skådespelare ett fönster ut mot världen.

- 4) tar ansvar för att utveckla talanger och bidra till kompetenslyft i branschen.** Netflix investerar långsiktigt i det svenska kreativa ekosystemet genom talangutvecklingsprogram i samarbete med Fryshuset och Internationella samiska filminstitutet, med syftet att stötta nya talanger från underrepresenterade grupper. Utöver detta satsar Netflix på att stärka kompetensen hos etablerade kreatörer genom att inkludera svenska talanger i Netflix Centre of Excellence – en plattform där manusförfattare, regissörer och producenter deltar i workshops tillsammans med internationella kollegor och utbildare.

Detta yttrande fokuserar på följande områden:

- Medfinansieringsavgift för strömningstjänster
- Reformerad produktionsincitamentsmodell
- Ägande till lokalt innehåll
- Filmarkiv

11.5: Medfinansieringsavgift för strömningstjänster

Utredningens förslag om att införa en medfinansieringsavgift på 1,5 procent av omsättningen väcker betydande oro. Netflix uppskattar att utredningen ämnat begränsa påverkan på tjänster som gör omfattande investeringar i svenskt innehåll, som Netflix. Däremot anser vi att det föreslagna alternativet, en investeringsförpliktelse på 10 procent i nytt svenskt innehåll, är oproportionerligt och vi är bekymrade över förslagets konsekvenser för branschen samt dess förenlighet med EU-rätten.

Effekten av finansiella bidrag: strikt reglering minskar investeringsincitamenten

Sverige har framgångsrikt utformat en politik som bidrar till en hållbar utveckling inom film- och tv-branschen, genom ett attraktivt och liberalt företagsklimat. Studier visar att en omfattande och inflexibla regleringar och avgifter i stället minskar incitamenten att investera, genom ökade kostnader, ökad byråkrati och större osäkerhet, vilket i förlängningen riskerar att hämma mångfalden i innehållet och försämra branschens konkurrenskraft. Länder med mer restriktiva regleringar, särskilt lokala innehållskrav, tenderar att ha lägre investeringsnivåer i inhemsk innehållsproduktion. I genomsnitt gör liknande åtgärder att investeringarna minskar med 8,2 procent.² Det skulle vara en kontraproduktiv åtgärd i en tid då branschen redan upplever en nedgång.

Den främsta drivkraften för investeringar är i stället tillgången till kreativ talang och kvaliteten på svenska produktioner. Ser man till Netflix senaste investeringar och utbud av filmer och serier ser vi inga indikationer på att detta skulle vara ett problem i Sverige.

² [Stimulating Screen Production Investment](#) (2024); [Cultural Levies and the EU Audiovisual Market](#) (2023)¹; [Investment Obligations and Levies on VOD Media Service Providers and Cultural Policies of Member States](#) (2023), [“Market forces are creating a balanced European AV ecosystem – and it is booming”](#) (2022)

Det finns inte heller något krav i AVMS-direktivet på att införa avgifter eller investeringsförpliktelser för medietjänster. Majoriteten av EU-länderna har valt att inte införa sådana på utländska tjänster.

Avgifters påverkan på konsumentpriser och marknaden

Avgifter som fungerar som skatter försvårar marknadsinträde genom att öka driftskostnader, skapa mer byråkrati och öka konsumentpriser. Detta riskerar att minska mängden tjänster på den svenska marknaden, vilket i sin tur kan leda till minskad mångfald i utbudet och minskade investeringar. Både Irland och Storbritannien har nyligen valt att inte införa den här typen av avgifter – Irland med bland annat hänvisning till risken för högre konsumentpriser³, medan Storbritanniens kulturminister har betonat vikten av att attrahera fler investeringar till landet snarare än att avskräcka dem.⁴

Investeringsförpliktelser leder till högre produktionskostnader

Ett högt investeringskrav, såsom utredningens förslag på 10 procent, riskerar att få en kostnadsdrivande effekt, eftersom en kraftigt ökad efterfrågan på produktioner kan driva upp priserna. Detta påverkar både lokala och internationella aktörer, liksom linjära kanaler, public service och streamingtjänster. Utredningen har redan konstaterat att ett ökat antal investerare har lett till prisuppgångar, särskilt för mer påkostade produktioner. Detta reflekteras i utvecklingen i Frankrike, där införandet av investeringsförpliktelse för utländska aktörer delvis bidrog till att priserna för CNC-stödd fiktion ökade med nästan 30 procent under 2023.⁵

Bristande proportionalitet med en av Europas högsta investeringsförpliktelser

Om en investeringsförpliktelse på 10 procent införs skulle det vara en av högsta kraven i Europa. Endast två andra länder har högre krav, nämligen Frankrike och Italien. Denna åtgärd riskerar att strida mot AVMS-direktivet, som kräver att krav ska vara proportionerliga. Det framgår inte av utredningen om mindre ingripande alternativ för att uppnå målet har övervägts, vilket krävs enligt AVMS-direktivet och EUF-fördraget.⁶

Investeringar i produktioner har ett högre värde för den svenska branschen. För ett företag innebär det också en större insats och potentiell börda att investera i en film än att betala en avgift. Detta beror på att den ekonomiska insatsen är större och även risken, vilket EU-kommissionen understryker i riktlinjerna till AVMS-direktivet.⁷ Trots detta finns det ingen förklaring till den betydande skillnaden mellan investeringskravet på 10 procent i svenskt innehåll och den alternativa avgiften på 1,5 procent. Inget annat europeiskt land har infört en sådan skillnad, vilket väcker frågor om huruvida leverantörernas investeringar anses vara mindre värdefulla än avgiftsbetalningarna.

Att införa ett sådant system skulle sannolikt avskräcka tjänster från att investera i svenska titlar om deras investeringar understiger 10 %, eftersom de då ändå skulle tvingas betala avgiften också. Detta skulle sannolikt motverka syftet att stimulera produktion på svenska språket.

³<https://www.gov.ie/en/department-of-tourism-culture-arts-gaeltacht-sport-and-media/press-releases/no-levy-to-be-introduced-without-minister-odonovans-agreement/>

⁴ <https://variety.com/2025/tv/news/uk-culture-secretary-lisa-nandy-rejects-streamer-levy-1236383722/>

⁵ <https://www.arcom.fr/sites/default/files/2024-12/Arcom-etude-relative-mise-en-oeuvre-du%20decret-smad-2024.pdf>

⁶ Krav i enlighet med Artikel 13.2 i AVMS-direktivet, som innebär en begränsning av etableringsfriheten (art 57 EUF-fördraget), måste vara proportionerlig och icke-diskriminerande. Den valda åtgärden ska vara lämplig för att uppfylla syftet, och inga mindre ingripande åtgärder ska vara tillgängliga.

⁷https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.223.01.0010.01.ENG&toc=OJ:C:2020:223:TOC

Diskriminering då linjära kanaler inte omfattas av kravet

Förslaget om en avgift gäller *enbart* beställ-tv. Detta innebär en oproportionerlig diskriminering av streamingtjänster i förhållande till andra delar av underhållningsindustrin, såsom linjär-tv, och strider därmed mot AV-direktivets princip om icke-diskriminering.

EU-kommissionen har i liknande ärenden påpekat att nationella myndigheter måste motivera en sådan särbehandling, exempelvis genom konkreta data om investeringar. Faktum är att statistik från European Audiovisual Observatory visar att globala strömningstjänster står för 25 procent av de totala innehållsinvesteringarna i Sverige.⁸

I strid med inre marknadsreglering

Förslaget till reglering fokuserar enbart på svenska produktioner, som huvudsakligen ska spelas in på svenska och uppfylla minst ett av två kriterier: antingen att mer än hälften av produktionsbudgeten spenderas i Sverige, eller att 50 procent av inspelningen sker fysiskt i Sverige. Dessa kriterier riskerar att stå i strid med syftet i artikel 13.2 i AVMS-direktivet samt med EU:s regler för den inre marknaden – särskilt etableringsfriheten och fri rörlighet för tjänster. Att villkora investeringar med territoriell förankring i Sverige är inte förenligt med principerna för EU:s inre marknad. EU-kommissionen har upprepade gånger framhållit detta i samband med liknande förslag i bland annat Danmark⁹ och Island¹⁰.

Enbart fokus på svenska produktioner i stället för europeiska

Netflix vill betona att de krav om finansiella bidrag som möjliggörs genom AVMS-direktivet syftar till att säkerställa tillräckliga investeringar i europeiska produktioner och uppnå ett bredare och mer varierat utbud för EU-medborgare samt fler möjligheter för europeiska kreatörer. Det nuvarande förslaget fokuserar dock enbart på svensk språk-, kultur- och produktionsanknytning, utan att främja europeiska produktioner i enlighet med direktivets intentioner.

Rekommendation:

Förkasta förslaget om finansiella bidrag från strömningstjänster. Vi avstyrker den föreslagna avgiften på 1,5 procent av omsättningen och den alternativa investeringsförpliktelsen på 10 procent för beställ-tv-tjänster. En sådan reglering skulle minska flexibiliteten, avskräcka investeringar och skapa ett inflationstryck i hela den svenska audiovisuella sektorn. Det kreativa ekosystemet är beroende av en mångfald av finansieringsmodeller och sund konkurrens – tunga och oflexibla regleringar riskerar att bromsa tillväxten, begränsa mångfalden i innehållet och i slutändan skada de kreatörerna man ämnar stötta. Om ett finansiellt bidrag ändå skulle övervägas, bör det föregås av en grundlig konsekvensanalys för att på ett korrekt sätt bedöma dess påverkan på branschen. Om åtgärder bedöms vara nödvändiga, rekommenderar vi att branschen först får möjlighet att utforma ett frivilligt system, i enlighet med utredningens förslag.

⁸ <https://rm.coe.int/investments-in-original-european-content-2024-edition-september-2024-g/1680b17ccf>

⁹ [2024/0054/DK](#)

¹⁰ [2024/9007/IS](#)

11.6: Produktionsincitament

Välfungerande produktionsincitament är det effektivaste verktyget för att stimulera film- och tv-industrin. Det har därför introducerats i många länder, senast av Danmark som nu inför ett system med en budget på 125 miljoner DKK (cirka 185 miljoner SEK) årligen.

Netflix välkomnar utredningens ambition att förbättra utformningen av produktionsincitamentet. Vi anser att det fortsatt bör ha en näringspolitisk utgångspunkt, vara tillgängligt för olika typer av projekt samt implementeras av en kompetent och transparent myndighet.

Produktionsincitamentet har hittills haft svårt att uppnå sin fulla potential när det gäller att attrahera produktioner och stärka Sveriges synlighet och attraktionskraft, med tanke på de begränsade medlen och först till kvarn-principen. Netflix välkomnar förslaget om en incitamentsnivå på 25 procent och tydligt definierade kriterier för stöd, vilket skulle öka förutsägbarheten och göra det svenska systemet mer likt det i andra EU-länder. Även om det föreslagna skiftet till ett prioriteringssystem syftar till att stödja lokalt förankrade projekt med stor genomslagskraft, kvarstår grundproblemet att ansökningarna överstiger tillgängliga medel. De mest effektiva incitamentsmodellerna är de som är tillgängliga för projekt av olika storlek – inte enbart de internationella storproduktionerna. Högkvalitativa berättelser på det lokala språket förtjänar samma möjlighet till stöd. Studier visar att automatiska produktionsincitament är mest effektiva för att attrahera långsiktiga investeringar. I genomsnitt leder program med modesta incitamentsnivåer till att investeringarna i lokalt innehåll ökar med 6,5 procent.¹¹

Tillväxtverket/filmfonden

Förslaget att flytta administrationen av incitamentet från Tillväxtverket till den föreslagna nya filmfonden skapar osäkerhet. Tillväxtverket, som har haft ansvar för programmet de senaste två åren, har börjat bygga upp kunskap och har tagit viktiga steg mot en mer effektiv implementering. Att omstrukturera incitamentet som ett kulturstöd snarare än ett näringspolitiskt verktyg riskerar att underminera dess syfte. Produktionsincitamentet bör fortsatt vara ett konkurrenskraftigt verktyg för att attrahera investeringar, stimulera innovation i olika sektorer och skapa arbetstillfällen i hela ekonomin. Utöver arbetstillfällen inom film- och tv-branschen skapas jobb även inom exempelvis catering, hotell, transport och bygg. I genomsnitt går 67 procent av utgifterna för en Netflix-produktion till andra delar av ekonomin än den audiovisuella sektorn. Produktioner kan också ha positiva spillover-effekter för till exempel turism.

Om programmet ska flyttas bör kontinuitet, transparens och rätt kompetens säkerställas. I dagsläget vet branschen inte vem som kommer att vara kontaktperson, hur den nya strukturen är tänkt att fungera eller hur man ska säkerställa nödvändig kompetens inom finansiering och planering av produktioner. Dessa obesvarade frågor riskerar att skapa oönskad friktion för aktörer som överväger Sverige som inspelningsland.

I linje med internationell best practice rekommenderar Netflix att en nationell filmkommissionär tillsätts – en person med mandat, kunskap och kapacitet att besvara alla frågor om incitamentet. Denna funktion kan fungera som en kontakt för producenter som överväger Sverige som inspelningsland. En sådan roll skulle stärka Sveriges position internationellt och erbjuda en tydlig ingång för frågor

¹¹ Frontier (2025) "Stimulating Screen Production Investment"

kopplade till incitamentsmodellen. Det finns framgångsrika exempel på detta i bland annat Storbritannien, Irland och Island.

Rekommendation:

Behåll produktionsincitamentet som ett näringspolitiskt verktyg. Om administrationen flyttas från Tillväxtverket till en ny filmfond måste man säkerställa att man värnar om incitamentets primära syfte: att attrahera investeringar och skapa ekonomisk tillväxt. Detta innebär att kontinuitet, tydlig styrning och personal med kompetens om den branschspecifika finansieringen måste säkerställas.

Säkerställ att en bredd av projekt kan få tillgång till produktionsincitamentet. Även om det finns fördelar med att prioritera produktioner med större budgetar och svenskspråkigt innehåll, bör incitamentsmodellen fortsatt vara öppen för olika typer av projekt, inklusive mindre men fortsatt högkvalitativa produktioner. Problemet med att ansökningarna överstiger medlen bör inte lösas genom att inskränka vilka som kan ansöka.

10.2.8: Lokal kontroll över innehåll

Utredningens förslag om att använda villkor för offentligt stöd för att stärka svensk kontroll över immateriella rättigheter i syfte att "skydda" producenter från streamingtjänster är problematiskt. Netflix uppmanar till en politisk inriktning som i stället uppmuntrar investeringar och värnar avtalsfriheten.

Olika samarbetsformer med Netflix

Ett välfungerande ekosystem rymmer flera olika finansieringsmodeller – däribland traditionella samproduktioner, fullt finansierade produktioner och licensierade titlar. Därför tillämpar Netflix inte en "one size fits all"-modell för innehåll till vår tjänst. Netflix licensierar och förvärvar svenska serier och filmer i olika skeden av produktionscykeln. Villkoren i avtalen varierar, och vi är öppna för olika ägar- och licensstrukturer. Det är projektets specifika behov (omfattning, ekonomisk insats och kreativ vision etc.) som avgör vilken modell som blir aktuell. 100 procent av de produktioner Netflix beställer i Europa skapas i samarbete med oberoende producenter, varav de flesta är små eller medelstora företag. Netflix äger rättigheterna till mindre än 25 procent av det europeiska innehållet på tjänsten.

Alla former av samarbete tillför värde till det lokala ekosystemet: licensiering och förköp av svenska produktioner såväl som exklusiva Netflix-produktioner bidrar till att skapa arbetstillfällen och möjliggör svenska berättelser.

Netflix har även rättighetsavtal med Scen & Film. Avtalet innebär att rättighetshavare är garanterade en initial ersättning för rättigheter samt möjlighet till ytterligare ersättning baserat på hur produktionen går.

Försvårad finansiering

Regleringar som syftar till att begränsa eller påverka ägandet av immateriella rättigheter utgör ett tydligt hinder som påverkar innehållsutvecklingen negativt och avskräcker utländska investeringar. Det finns heller inget marknadsmisslyckande som sådana verktyg ska åtgärda.

Avtalsfrihet innebär att producenter och beställare kan förhandla om rättighetsfördelningen utifrån den finansieringsstruktur som passar det enskilda projektet bäst. Ett projekt som är fullt finansierat

möjliggör för producenten att skapa en stor produktion utan att ta en stor ekonomisk risk. Det skulle skapa en osund balans och en kraftigt snedvridande effekt om kommersiella aktörer tvingades samarbeta enligt en viss avtalsstruktur. Att begränsa möjligheterna till rättighetsförhandlingar kan innebära att vissa projekt riskerar att försenas, eller mer sannolikt, aldrig blir producerade. Sådana åtgärder skulle göra det svårare att finansiera projekt, i en tid då detta redan är väldigt utmanande. Det skulle motverka de föreslagna filmpolitiska målen, eftersom det inte skulle leda till ökad synlighet för svenska berättelser, kulturell mångfald eller kompetensutveckling inom branschen.

Åtgärder som syftar till att stärka svenskt ägande av immateriella rättigheter bör hanteras med försiktighet, eftersom de kan begränsa just den typ av samarbeten som har gjort det möjligt för svenska berättelser att nå en global publik.

Rekommendation:

Bevara flexibilitet och avtalsfrihet. Bevara avtalsfriheten och flexibiliteten i rättighetsförhandlingar för att säkerställa att producenter och streamingtjänster kan anpassa finansierings- och ägarstrukturer efter varje projekts specifika behov. Att införa stelbenta regleringar kring immateriella rättigheter riskerar att begränsa investeringar, innovation och möjligheten för svenska berättelser att nå en global publik.

11.8: Ett nationellt filmarvscentrum

Netflix instämmer i vikten av att bevara kulturarvet och värdesätter de nationella filmarkiven. Exempelvis lämnar Netflix in filmer och serier som är huvudsakligen på svenska (eller ett av de svenska minoritetsspråken) och har första visningsfönster på Netflix till Kungliga biblioteket.

När det gäller eventuella förändringar i Pliktlagstiftningen för att inkludera internationella streamingtjänster är det avgörande att ta hänsyn till dessa tjänsters globala karaktär, för att undvika en orimlig administrativ börda. Insamlingen bör fokusera på svenska produktioner som bidrar till svensk kultur. Den administrativa bördan om man inkluderade kompletta kataloger med tusentals icke-svenska filmer och serier är så omfattande att det finns en risk att tjänsterna begränsar tillgängligheten till utländska produktioner.

Avslutande kommentarer

Avslutningsvis vill vi understryka att vi fullt ut stödjer Filmutredningens övergripande ambition att stärka Sveriges film- och tv-landskap. Vi anser dock att detta mål bäst uppnås genom en balanserad och framåtblickande politik som främjar investeringar, omfamnar mångfald i finansierings- och produktionsmodeller samt säkerställer svenskt innehålls fortsatt globala konkurrenskraft.

Vi välkomnar också att regeringen har givit Filmutredningen tilläggsdirektiv som omfattar illegal IPTV. En effektiv bekämpning av piratverksamhet är avgörande för att skydda det audiovisuella ekosystemet i stort, stärka medietjänsternas möjlighet att investera i nytt lokalt innehåll samt säkerställa att moms betalas av abonnenter av lagliga tjänster.

Vi ser fram emot att fortsätta dialogen om framtiden för Sveriges film- och tv-bransch.